

*Старенький О. С.,
аспірант кафедри правосуддя
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ЗАХИСНИКА ЯК СУБ'ЄКТА ДОКАЗУВАННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

На підставі проведеного аналізу положень чинного кримінального процесуального законодавства України, матеріалів практики, а також опитування практичних працівників, автором статті розглядаються проблемні питання реалізації кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій.

Ключові слова: захисник, негласні слідчі (розшукові) дії, доказування, доказ, досудове розслідування, гарантії.

На основани проведеного аналізу положений действующего уголовного процессуального законодательства Украины, материалов практики, а также опроса практических работников, автором статьи рассматриваются проблемные вопросы реализации уголовных процессуальных гарантий защитника как субъекта доказывания при проведении негласных следственных (розыскных) действий.

Ключевые слова: защитник, негласные следственные (розыскные) действия, доказывания, доказательство, досудебное расследование, гарантии.

Відповідно до ч. 3 ст. 93 Кримінального процесуального кодексу України (КПК) [1] одним із засобів отримання доказів захисником у досудовому розслідуванні є ініціювання проведення негласних слідчих (розшукових) дій (НСРД). Не дивлячись на те, що НСРД є досить дієвим, а в окремих випадках й єдиною можливим засобом отримання доказів у досудовому розслідуванні, результати проведеного аналізу матеріалів кримінальних проваджень, а також опитування практичних працівників, дають підстави зробити висновок,

що на практиці виникає низка проблемних питань, пов'язаних із реалізацією кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД. Таку думку висловили 92% опитаних адвокатів.

Зважаючи на актуальність зазначеної проблеми, питання отримання доказів шляхом проведення НСРД були предметом наукового дослідження таких вітчизняних вчених та практиків, як М. В. Багрія, О. А. Білічак, В. В. Луцика, В. О. Глушкова, С. О. Гриненка, М. Л. Грібова, В. А. Колесника, Є. Д. Лук'янчикова, М. А. Пого-

рецького, Д.Б. Сергєєвої, Є.Д. Скулиша, М.М. Стоянова, С.Р. Тагієва, О.Ю. Татарева, В.Г. Уварова, М.С. Цуцкїрїдзе, С.С. Чернявського, Р.М. Шехавцова, М.Є. Шумили та інших. Водночас, питання реалізації кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД дотепер залишаються малодослідженими.

Отже, метою статті є висвітлення проблемних питань, пов'язаних із реалізацією кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД та надання науково-обґрунтованих пропозицій щодо їх вирішення.

Розглядаючи проблемні питання реалізації кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД, варто зазначити, що ініціювання захисником проведення НСРД здійснюється шляхом подання слідчому, прокурору відповідних клопотань, які розглядаються в порядку, передбаченому ст. 220 КПК України. Такі клопотання розглядаються у строк не більше трьох днів з моменту подання. За результатами розгляду такого клопотання слідчий, прокурор приймають постанову про задоволення або відмову у задоволенні відповідного клопотання. Постанова слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про проведення НСРД може бути оскаржена слідчому судді (абз. 2 ч. 2 ст. 93 КПК України). Водночас, результати проведеного аналізу матеріалів кримінальних проваджень свідчать про те, що на практиці зазначені положення не в повній мірі реалізуються, оскільки слідчі, прокурори за результатами розгляду клопотань захисників про проведення НСРД лише повідомляють їх про те, що відповідні клопотання будуть долучені до матеріалів кримінального провадження, не зазначаючи при цьому чи їхнє клопотання задоволене чи відхилене, або ж необґрунтовано відмовляють у задоволенні відповідних клопотань. Така практика надання слідчими, проку-

рорами відповідей на клопотання захисників про проведення НСРД, зумовлена тим, що відомості про факт та методи проведення НСРД є об'єктом державної таємниці, а тому вони розголошенню не підлягають (п. 4.12.4 Наказу СБУ «Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» [2]; п. 1.5 спільного Наказу ГПУ, МВСУ, СБУ, АД-ПСУ, МФУ, МЮУ «Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні» (Інструкція) [3]; ч. 1 ст. 246 КПК України).

Таким чином, можемо зробити висновки, що захисники не лише обмежені у їхньому праві щодо отримання доказів шляхом ініціювання проведення НСРД, а також позбавлені можливості реалізувати право щодо оскарження рішення слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про проведення НСРД (п. 7 ч. 1 ст. 303 КПК України). У зв'язку з цим, вважаємо дискусійною позицію тих правників, які вважають, що сторона захисту зловживає правом щодо оскарження рішення слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про проведення НСРД, намагаючись у такий спосіб відволікти слідчого прокурора від своєчасного проведення важливих слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, що призводить до втрати важливих доказів та, у кінцевому результаті до невиконання завдань, передбачених у ст. 2 КПК України [4, с. 55].

На нашу думку, захисник як ініціатор проведення НСРД повинен у будь-якому випадку бути повідомленим слідчим, прокурором про результати розгляду відповідних клопотань. У тому разі, якщо слідчий, прокурор приймають рішення про задоволення клопотання захисника про проведення НСРД, то від захисника необхідно відбирати розписку про нерозголошення відомостей щодо факту проведення НСРД.

Певні труднощі щодо реалізації кримінальних процесуальних гарантій за-

хисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД зумовлені й тим, що дозвіл на проведення НСРД за ініціативою захисника приймає не слідчий суддя, а слідчий, прокурор. У той час, як дозвіл на проведення НСРД за ініціативою слідчого, прокурора надає слідчий суддя (ч. 3 ст. 246 КПК України), за винятком випадків, передбачених КПК України (ч. 2 ст. 264; ч. 3 ст. 269; ст. 271; ст. 272 КПК України). Як слушно зазначає з цього приводу О.Г. Яновська: «Пряма залежність сторони захисту від рішення сторони обвинувачення щодо доцільності проведення тих чи інших процесуальних дій та явна невідповідність строків реагування судового органу на звернення двох сторін при вирішенні ідентичних питань в процесі досудового розслідування свідчить про відсутність рівності сторін та недостатню процесуальну забезпеченість засади змагальності в кримінальному провадженні» [5, с. 128]. Таким чином, можемо зробити висновок, що надане право захиснику щодо отримання доказів шляхом ініціювання проведення НСРД не відповідає ні потребам змагального кримінального судочинства, ні потребам правозастосовчої практики, на що вказують 94% опитаних адвокатів. Не дивлячись на вищезазначене, окремі науковці необгрунтовано, на наш погляд, зазначають, що надання захиснику права ініціювання проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, забезпечило змагальний характер кримінального провадження, адже повноваження щодо збирання доказів перерозподілено частково на користь сторони захисту [6, с. 5].

Варто зазначити, що у науковій літературі висловлюється думка, що з огляду на специфіку НСРД – установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу та оперативну необхідність її проведення, доцільно було б передбачити можливість суб'єктів захисту, зокрема захисника, самостійно звертатись до слідчого судді за дозволом на проведення цієї дії, оскільки сторона захисту може швидше отри-

мати певну інформацію та використати її як доказ у кримінальному провадженні [7, с. 77]. Такий підхід, на нашу думку, є цілком обгрунтований, проте він потребує окремих уточнень. По-перше, слідчий суддя повинен надавати дозвіл на проведення не лише такої НСРД, як установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, для отримання доказів стороною захисту, а й на всі інші НСРД, що проводяться на підставі ухвали слідчого судді. По-друге, крім суб'єктів сторони захисту за дозволом на проведення НСРД до слідчого судді повинні звертатися також й потерпілий та представник юридичної особи. Зважаючи на вищезазначене, пропонуємо викласти ч. 3 ст. 246 КПК України у такій редакції: «Рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій приймає слідчий, прокурор, а у випадках, передбачених цим Кодексом, – слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором, а також за клопотанням сторони захисту, потерпілого, представника юридичної особи». Окрім того, пропонуємо доповнити ст. 248 КПК України ч. 6 такого змісту: «У разі постановлення слідчим суддею ухвали про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, ініційованої стороною захисту, потерпілим, представником юридичної особи, в останніх відбирається розписка про нерозголошення факту проведення такої дії». Відповідні зміни необхідно внести також й до інших статей КПК України та Інструкції, що, у свою чергу, надасть можливість захиснику, як і всім іншим уповноваженим суб'єктам, звертатися з клопотанням про проведення НСРД, безпосередньо до особи, яка уповноважена вирішувати питання по суті. Цим суттєво скоротиться термін від моменту подання захисником клопотання до його розгляду по суті – до шести годин (ч. 1 ст. 248 КПК України), а також суттєво підвищиться ефективність реалізації кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД.

Ще одним проблемним питанням, пов'язаним із реалізацією кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД, є відсутність у матеріалах кримінальних проваджень процесуальних документів – юридичних підстав проведення НСРД (ухвал слідчого судді про дозвіл на проведення відповідної НСРД, постанов слідчого, прокурора про проведення НСРД).

Варто зазначити, що відповідно до п. 5.1 Інструкції постанов слідчого, прокурора про проведення НСРД, клопотання про дозвіл на проведення НСРД, ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД та додатки до нього, протокол про проведення НСРД, які містять відомості про факт та методи проведення НСРД, а також відомості, що дають змогу ідентифікувати особу, місце або річ, щодо якої проводиться або планується проведення такої дії, розголошення яких створює загрозу національним інтересам та безпеці, підлягають засекречуванню. Засекречування таких матеріальних носіїв інформації (МНІ) здійснюється слідчим, прокурором, співробітником уповноваженого оперативного підрозділу, слідчим суддею шляхом надання на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, відповідному документу грифа секретності (п. 5.2).

Після завершення проведення НСРД грифи секретності МНІ щодо їх проведення підлягають розсекреченню на підставі рішення прокурора, який здійснює повноваження прокурора в конкретному кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, з урахуванням обставин кримінального провадження та необхідності використання матеріалів НСРД як доказів після проведення таких дій, у випадку, якщо витік зазначених відомостей не завдасть шкоди національній безпеці України (п. 5.9). Після розсекречення зазначених МНІ щодо проведення НСРД приймається рішення про їх зняття з обліку в режимно-секретному

органі та долучення до матеріалів кримінального провадження у встановленому КПК України порядку (п. 5.27). До розсекречених матеріалів доступ надається разом із іншими матеріалами досудового розслідування в порядку ст. 290 КПК України.

Виходячи з вищезазначеного, можемо зробити висновок, що розсекреченню підлягають лише ті матеріали, що були отримані за результатами проведення НСРД (протоколи проведення НСРД та відповідні додатки до них), водночас рішення, на підставі яких проводилися НСРД (постанова слідчого, прокурора про проведення НСРД; ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД), розсекреченню не підлягають. Варто зазначити, що наявність цією законодавчої прогалини призводить до того, що захисники позбавлені можливості перевірити та оцінити законність й обґрунтованість проведення НСРД, правомірність обмеження прав та свобод їхніх підзахисних під час проведення НСРД, а також протоколи НСРД – як допустимих та належних доказів у досудовому розслідуванні.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 94 КПК України слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, оцінюють кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів – з точки зору достатності та взаємозв'язку для прийняття відповідного процесуального рішення. Хоча й положення зазначеної статті не визначає захисника серед суб'єктів оцінки доказів, водночас це не означає, що захисник не здійснює оцінку доказів у кримінальному провадженні. Захисник перевіряє надані стороною обвинувачення докази, співставляє їх з іншими доказами. За результатами оцінки доказів захисник може заявити клопотання про визнання їх неналежними чи недопустимими. У цьому контексті слушною, на нашу

думку, є позиція О. В. Капліної, яка зазначає, що якщо, закон не говорить про оцінку доказів сторонами кримінального провадження та потерпілим, то це пояснюється двома обставинами. Насамперед, для сторони захисту та потерпілого оцінка доказів є їх правом, а не обов'язком. Крім того, оцінка доказів слідчим, прокурором, слідчим суддею та судом пов'язана з прийняттям певних процесуальних рішень, що мають відповідні процесуальні наслідки [8, с. 147].

Захисник, здійснюючи оцінку результатів НСРД, насамперед, перевіряє їх з точки зору допустимості. Згідно з ч. 1 ст. 86 КПК України доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у порядку, встановленому КПК України. Недопустимими є докази, отримані внаслідок істотного порушення прав та свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також будь-які інші докази, здобуті завдяки інформації, отриманій внаслідок істотного порушення прав та свобод людини (ч. 1 ст. 87 КПК України). Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 87 КПК України суд зобов'язаний визнати істотними порушеннями прав людини і основоположних свобод у разі здійснення процесуальних дій, які потребують попереднього дозволу суду, без такого дозволу або з порушенням його суттєвих умов. Тобто, у разі відсутності у матеріалах кримінального провадження відповідних постанов слідчого, прокурора про проведення НСРД чи ухвал слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД, захисник не може перевірити та оцінити результати НСРД на предмет їх допустимості.

У зв'язку з цим, захисники під час досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень заявляють клопотання про визнання протоколів НСРД недопустимими доказами. Так, наприклад, у кримінальному провадженні № 2201505000000198 відносно особи К., підозрюваної у вчинен-

ні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258–1 КК України, було проведено НСРД. Захисником К. під час судового розгляду кримінального провадження було заявлено клопотання про витребування належним чином посвідченої копії ухвали голови Апеляційного суду Тернопільської області Б. № 01/371цт від 19.02.2015 р. про надання дозволу на проведення НСРД. Своє клопотання захисник обґрунтовував тим, що він ставить під сумнів існування рішення про надання дозволу на проведення НСРД у відповідному кримінальному провадженні. У зв'язку з цим, захисник вважає, що протокол НСРД є недопустимим доказом. Водночас, суд відмовив у задоволенні клопотання захисника, посилаючись на положення ч. 1, 3 ст. 246, ч. 1 ст. 248, ст. 250 КПК України. На думку суду, ухвала слідчого судді, якою було надано дозвіл на проведення НСРД не може бути доказом, на підставі якого суд може встановити наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню [9].

Проте, із такою позицією не можна цілком погодитися, оскільки результати проведеного аналізу матеріалів кримінальних проваджень свідчать про те, що на практиці непоодинокими є випадки, коли слідчі, співробітники оперативних підрозділів, які проводять НСРД, зловживають своїми повноваженнями та допускають суттєвих помилок у ході їх проведення, що призводять до неможливості використання результатів НСРД як допустимих доказів у кримінальному провадженні. Так, наприклад, у кримінальному провадженні № 12014030010000130 відносно особи Б., підозрюваної у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 307, ч. 2 ст. 307 КК України, проводилися такі НСРД як контроль за вчиненням злочину у формі оперативної закупки, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, спостереження за особою, аудіо-, відеокон-

троль за особою, водночас, відповідних рішень, на підставі яких проводилися ці НСРД, у матеріалах кримінальних проваджень не було. Виходячи з результатів аналізу змісту протоколів НСРД та протоколу допиту свідка Д. було встановлено, що НСРД були проведені відносно особи К., стосовно якого матеріали кримінального провадження були виділені в окреме провадження, а не особи Б. У зв'язку з цим, захисником було заявлено клопотання про визнання таких доказів недопустимими [10].

Виходячи з вищезазначеного, вважаємо слушною позицію тих правників, які зазначають, що не зняття грифу таємності з постанови прокурора про проведення контролю за вченням злочину чи з рішення слідчого судді про проведення відповідних НСРД чи ОРЗ на практиці є невиправданим й таким, що не відповідає засадам доказового права України, ускладнює, а інколи й унеможлиблює здійснити перевірку законності формування доказу, отриманого на підставі НСРД та ОРЗ, й оцінити його судом та сторонами кримінального провадження за критеріями, визначеними КПК України [11]. Окрім того, як слушно зазначає Д. Б. Сергеева, це є підставою для оскарження стороною захисту в суді, в тому числі у апеляційній чи касаційній інстанції, рішень судів нижчої інстанції у частині визнання доказів, отриманих в результаті проведення НСРД, допустимими, рідше – належними [12, с. 16].

Таким чином, можемо зробити висновок, що відсутність у матеріалах кримінального провадження постанов слідчого, прокурора про проведення НСРД та ухвал слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД є підставою для визнання результатів проведення НСРД недопустимими доказами у кримінальному провадженні. У зв'язку з цим, практика подання захисниками клопотань про визнання результатів НСРД недопустимими доказами у кримінальному провадженні, за умови відсутності у матеріалах кримінального провадження рішень, на підставі яких про-

водилися НСРД, є цілком обґрунтованою.

Варто зазначити, що на практиці, у разі відсутності у матеріалах кримінальних проваджень постанов слідчого, прокурора про проведення НСРД чи ухвал слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД, в окремих випадках слідчі судді, прокурори, надають на вимогу суду довідки про те, що у відповідному кримінальному провадженні приймалося рішення про проведення НСРД. Водночас, такі довідки надаються або при розгляді кримінального провадження судом першої інстанції, або під час його перегляду апеляційною чи касаційною інстанцією. Подібний підхід відображений й в узагальненнях судової практики розгляду клопотань про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчим суддею, підготовлених Апеляційним судом міста Києва. Так, зокрема п. 9 визначено, що у разі, коли матеріали, що одержані у процесі здійснення НСРД та оперативних заходів приєднуються до кримінального провадження в якості доказів, голова апеляційного суду чи його заступник видає слідчому не ухвалу, яка була прийнята на здійснення НСРД або заходу, а довідку про те, що такий дозвіл судом надавався. Представлена позиція вважається дещо дискусійною із декількох причин. По-перше, виходячи з принципу змагальності сторін, така довідка повинна надаватися не лише слідчому, а й стороні захисту. По-друге, така довідка повинна надаватися не лише під час судового розгляду кримінального провадження судом першої інстанції або при його перегляді у апеляційній чи касаційній інстанції, а також й під час досудового розслідування. По-третє, на нашу думку, такий підхід не вирішить проблеми щодо можливості захисником належним чином перевірити та оцінити законність й обґрунтованість проведення НСРД, правомірність обмеження прав та свобод його підзахисних під час проведення НСРД, а також протоколи НСРД – як допустимих та належних доказів у кримінальному про-

вадженні, оскільки у відповідній довідці не містяться усі необхідні відомості, що зазначаються в ухвалі слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД.

Виходячи з вищезазначеного, вважаємо дискусійною думку В. В. Шума, який пропонує доповнити ч. 4 ст. 262 КПК України таким положення: «Протокол огляду та виїмки кореспонденції» повинен містити посилання на ухвалу слідчого судді, попередження осіб, які беруть участь у проведенні цих дій, про неприпустимість розголошення виявлених відомостей і кримінальну відповідальність за розголошення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції [13, с. 16]. З такою позицією в цілому погоджується М. М. Стоянов, пропонуючи поширити таке положення на протоколи усіх НСРД [14, с. 28–29], водночас, на думку вченого, таке посилання, без наведення змісту судового рішення-дозволу не створюватиме належних та достатніх гарантій перевірки допустимості отриманих фактичних даних [14, с. 29].

На нашу думку, для забезпечення захисником можливості перевірити та оцінити законність й обґрунтованість проведення НСРД, правомірність обмеження прав та свобод його підзахисних під час проведення НСРД, а також протоколи

НСРД – як допустимих та належних доказів у кримінальному провадженні для їх подальшого використання у кримінальному процесуальному доказуванні, у матеріалах кримінального провадження мають бути наявні процесуальні рішення, на підставі яких проходилися НСРД (постанова слідчого, прокурора про проведення НСРД; ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення НСРД), а також клопотання про проведення НСРД, з яких у встановленому порядку уповноваженими особами знятий гриф секретності. Відповідний гриф секретності повинен зніматися або після проведення відповідних НСРД, або перед відкриттям матеріалів кримінального провадження іншій стороні (ст. 290 КПК України).

Таким чином, можемо зробити висновок, що механізм реалізації кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД є недосконалим та таким, що не відповідає ні потребам змагального кримінального судочинства, ні потребам правозастосовчої практики. Висловлені нами пропозиції щодо вирішення вищенаведених проблем, на нашу думку, покращать ефективність реалізації кримінальних процесуальних гарантій захисника як суб'єкта доказування при проведенні НСРД.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013 р. – № 9–10. – Ст. 474.
2. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>.
3. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, СБ України, Міністерством фінансів України, Адміністрацією ДПС України та Міністерством юстиції України № 114/1042/516/1199/936/1681/51 від 16.11.2012 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>.
4. *Комарницька О.* Розгляд прокурором клопотання сторони захисту, потерпілого на проведення негласних слідчих (розшукових) дій: актуальні питання / О. Комарницька, С. Нестеренко // Вісник прокуратури. – 2015. – № 4. – С. 51–65.
5. *Яновська О.* Правова позиція захисту в кримінальному провадженні: шляхи відстоювання у процесі доказування / О. Яновська // Право України. – 2014. – № 10. – С. 124–132.
6. *Фаринник В. І.* Розвиток правового регулювання збирання доказів за новим Кримінальним процесуальним кодексом України / В. І. Фаринник // Митна справа. – 2012. – № 4 (82). – Ч. 2, книга 2. – С. 3–12.

7. *Войнарович А.* Реалізація підозрюваним права на захист під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій / А. Войнарович // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2015. – № 3. – С. 76–81.
8. *Капліна О.* Лекція професора О. Капліної: «Кримінальне процесуальне доказування та його суб'єкти» / О. Капліна // Право України. – 2014. – № 10. – С. 136–147.
9. Кримінальне провадження № 2201505000000198. – Архів Дзержинського міського суду До-нецької області.
10. Кримінальне провадження № 12014030010000130. – Архів Луцького міськрайонного суду Во-линської області.
11. *Погорецький М. А.* Науковий висновок щодо тлумачення окремих положень кримінального процесуального кодексу України / М. А. Погорецький, Д. Б. Сергєєва, О. Ю. Татаров // Вісник кримі-нального судочинства. – 2015. – № 3–4.
12. *Сергєєва Д. Б.* Проблеми реалізації стороною захисту права на отримання доказів шляхом про-ведення негласних слідчих (розшукових) дій / Д. Б. Сергєєва // Адвокатура: минуле та сучасність: ма-теріали V Міжнар. наук. конф. (14 листоп. 2015 р., м. Одеса) / уклад.: І. В. Глов'юк, О. В. Малахова, Л. Ю. Чекмарьова; відп. за вип. М. М. Стоянов. – Одеса: Юридична література, 2015. – С. 15–17.
13. *Шум В. В.* Накладення арешту на кореспонденцію у кримінальному провадженні України: ав-тореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / В. В. Шум; Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2014. – 20 с.
14. *Стоянов М. М.* Дослідження адвокатом-захисником допустимості результатів негласних слід-чих (розшукових) дій / М. М. Стоянов // Адвокатура: минуле та сучасність: матеріали V Міжнарод. наук. конф. (м. Одеса, 14 листопада 2015 р.) / уклад.: І. В. Глов'юк, О. В. Малахова, Л. Ю. Чекмарьова; відп. за вип. М. М. Стоянов. – Одеса: Юридична література, 2015. – С. 27–30.

Starenkiy O. Criminal procedural guarantees of the defender as a subject of proving at carrying covert investigation (search) action.

On the basis of the analysis of the current provisions of the criminal procedure law of Ukraine material practices and surveys of practical workers, author of the article considers the problematic issues of realization the criminal procedural guarantees of the defender as a subject of proving at carrying covert investigation (search) action. It is noted that the decision conduct of the secret investi-gation (search) actions should take no investigator or prosecutor. This obligation should be entrusted to investigating judge.

Substantiated that declassify be only those materials that have been received on the results of the secret investigation (search) actions (minutes of the secret investigation (search) actions and the relevant their annexes), while the decision on which conducted of the secret investigation (search) actions (resolution investigator, prosecutor of the secret investigation (search) actions, decision in-vestigating judge for permission of the secret investigation (search) actions) are not subject to declas-sify. It should be noted that the existence of this legislative gap leads to the fact that the defenders denied the opportunity verify and assess the legality and validity of the secret investigation (search) actions, the legitimacy of limiting the rights and freedoms of their clients during of the secret investi-gation (search) actions and protocols of the secret investigation (search) actions – as admissible and proper evidences in pre-trial investigation.

It is noted that the criminal proceedings must be available procedural decision on which con-ducted the secret investigation (search) actions (resolution investigator, prosecutor of the secret in-vestigation (search) actions, decision investigating judge for permission of the secret investigation (search) actions) and request of the secret investigation (search) actions, of which the established order authorized persons filmed secrecy stamp. Appropriate secrecy stamp should be removed or after conducted the secret investigation (search) actions or before the opening of materials of criminal proceedings to another party (art. 290 CPC of Ukraine).

Keywords: *defender, secret investigation (search) actions, proving, evidence, pre-trial investi-gation, guarantees.*

Стаття надійшла до редакції журналу 22.12.2015 р.